

Briselē, 7.2.2017.
COM(2017) 61 final

2017/0018 (NLE)

Priekšlikums

PADOMES ĪSTENOŠANAS LĒMUMS,

**ar ko Igaunijas Republikai atļauj piemērot īpašu pasākumu, atkāpjoties no 287. panta
Direktīvā 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu**

PASKAIDROJUMA RAKSTS

Saskaņā ar 2006. gada 28. novembra Direktīvas 2006/112/EK¹ par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu (turpmāk PVN direktīva) 395. panta 1. punktu Padome pēc Komisijas priekšlikuma ar vienprātīgu lēmumu var atļaut jebkurai dalībvalstij piemērot īpašus pasākumus, ar kuriem atkāpjas no direktīvas noteikumiem nolūkā vienkāršot PVN iekasēšanas procedūru vai nepieļaut dažu veidu nodokļu nemaksāšanu un izvairīšanos no nodokļu maksāšanas.

Ar vēstuli, kas Komisijā reģistrēta 2016. gada 18. maijā, Igaunija pieprasīja atļauju piemērot pasākumu, ar ko atkāpjas no PVN direktīvas 287. panta, ļaujot Igaunijai no 2018. gada 1. janvāra atbrīvot no PVN tos nodokļa maksātājus, kuru gada apgrozījums nav lielāks par EUR 40 000.

Saskaņā ar PVN direktīvas 395. panta 2. punktu Komisija 2016. gada 4. oktobra vēstulē informēja pārējās dalībvalstis par Igaunijas pieprasījumu. Ar 2016. gada 5. oktobra vēstuli Komisija paziņoja Igaunijai, ka tās rīcībā ir visa vajadzīgā informācija, lai izvērtētu pieprasījumu.

1. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

• Priekšlikuma pamatojums un mērķi

PVN direktīvas XII sadaļas 1. nodaļā dalībvalstīm paredzēta iespēja piemērot īpašus režīmus mazajiem uzņēmumiem, tostarp iespēja atbrīvot no nodokļa tādus nodokļa maksātājus, kuru gada apgrozījums ir mazāks par konkrētu summu. Šis atbrīvojums nozīmē to, ka nodokļa maksātājam nav jāiekasē PVN par piegādēm un rezultātā nodokļa maksātājs nevar atskaitīt priekšnodokli.

Saskaņā ar PVN direktīvas 287. panta 8. punktu Igaunija drīkst atbrīvot no PVN tos nodokļa maksātājus, kuru gada apgrozījums nepārsniedz EUR 16 000 ekvivalentu valsts valūtā pēc valūtas maiņas kursa, kas bija spēkā tās pievienošanās dienā. Igaunija eiro ieviesa 2011. gada 1. janvārī.

Palielinot robežvērtību personai, kura ir identificējama PVN nolūkā, no EUR 16 000 līdz EUR 40 000, ir paredzēts, ka administratīvais slogs uzņēmumiem, kuri atbilst režīma kritērijiem, un it īpaši mikrouzņēmumiem, pasākuma rezultātā samazināsies, atbrīvojot tos no daudzām PVN saistībām, kas ir parastā PVN režīmā, piemēram, PVN reģistru glabāšana vai PVN deklarāciju iesniegšana.

Turklāt samazināsies nodokļu iestāžu darba apjoms.

Igaunijas iestādes apgalvo, ka pasākumam galapatēriņa posmā būtu tikai maznozīmīga ietekme uz iekasēto PVN ieņēmumu kopējo summu.

Personām, kuru apgrozījums nepārsniedz robežvērtību, arī būs iespēja būt reģistrētām par PVN maksātājiem.

• Atbilstība pašreizējiem noteikumiem konkrētajā politikas jomā

Līdzīgas atkāpes ir piešķirtas arī citām dalībvalstīm. Ir piešķirtas šādas robežvērtības: Beļģijai² un Luksemburgai³ EUR 25 000, Polijai⁴ EUR 40 000, Lietuvai⁵ EUR 45 000, Latvijai⁶ un Slovēnijai⁷ EUR 50 000, Itālijai⁸ un Rumānijai⁹ EUR 65 000.

¹ OV L 347, 11.12.2006., 1. lpp.

² Padomes 2015. gada 10. decembra Īstenošanas lēmums (ES) 2015/2348, ar kuru groza Īstenošanas lēmumu 2013/53/ES, ar ko Beļģijas Karalistei atļauj ieviest īpašu pasākumu, atkāpjoties no 285. panta

Atkāpēm no PVN direktīvas vienmēr būtu jābūt ar noteiktu beigu termiņu, lai varētu novērtēt to ietekmi. Turklāt tiek pārskatīti PVN direktīvas 281.–294. panta noteikumi par īpašu režīmu mazajiem uzņēmumiem. Kā paziņots rīcības plānā PVN jomā¹⁰ un Komisijas 2017. gada darba programmā¹¹, Komisijas priekšlikums visaptverošu vienkāršošanas pasākumu veidā ir jāiesniedz līdz 2017. gada beigām.

Tāpēc robežvērtību palielināt līdz 40 000 ierosināts no 2018. gada 1. janvāra līdz 2010. gada 31. decembrim (agrākais datums) vai līdz laikam, kad stājas spēkā direktīva, ar ko groza PVN direktīvas noteikumus par īpašo režīmu maziem uzņēmumiem.

- **Saskanība ar citām Savienības politikas jomām**

Pasākums ir saskaņā ar Savienības mērķiem, kas saistīti ar mazajiem uzņēmumiem un ir izklāstīti Komisijas paziņojumā “Vispirms domāt par mazākajiem” – Eiropas Mazās uzņēmējdarbības akts¹², kurā dalībvalstis aicinātas, izstrādājot tiesisko regulējumu, ņemt vērā MVU īpatnības un tādēļ vienkāršot spēkā esošo regulējumu.

2. JURIDISKAIS PAMATS, SUBSIDIARITĀTE UN PROPORCIONALITĀTE

- **Juridiskais pamats**

PVN direktīvas 395. pants.

Direktīvā 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu (OV L 330, 16.12.2015., 51. lpp.).

³ Padomes 2013. gada 15. novembra Īstenošanas lēmums 2013/677/ES, ar ko Luksemburgai atļauj piemērot īpašu pasākumu, atkāpjoties no 285. panta Direktīvā 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu (OV L 316, 27.11.2013., 33. lpp.).

⁴ Padomes 2016. gada 21. novembra Īstenošanas lēmums (ES) 2016/2090/ES, ar kuru groza Lēmumu 2009/790/EK, ar ko Polijas Republikai atļauj piemērot pasākumu, ar kuru atkāpjas no 287. panta Direktīvā 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu (OV L 324, 30.11.2012., 7. lpp.).

⁵ Padomes 2014. gada 7. novembra Īstenošanas lēmums 2014/795/ES, ar kuru pagarina piemērošanas termiņu Īstenošanas lēmumam 2011/335/ES, ar ko Lietuvas Republikai atļauj piemērot pasākumu, atkāpjoties no 287. panta Direktīvā 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu (OV L 330, 15.11.2014., 44. lpp.).

⁶ Padomes 2014. gada 7. novembra Īstenošanas lēmums 2014/796/ES, ar ko Latvijas Republikai atļauj piemērot pasākumu, atkāpjoties no 287. panta Direktīvā 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu (OV L 330, 15.11.2014., 46. lpp.).

⁷ Padomes 2015. gada 10. novembra Īstenošanas lēmums 2015/2089/ES, ar kuru groza Īstenošanas lēmumu 2013/54/ES, ar ko Slovēnijas Republikai atļauj ieviest īpašu pasākumu, atkāpjoties no 287. panta Direktīvā 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu (OV L 302, 19.11.2015., 107. lpp.).

⁸ Padomes 2016. gada 8. novembra Īstenošanas lēmums (ES) 2016/1988, ar ko Itālijas Republikai atļauj turpināt piemērot īpašu pasākumu, atkāpjoties no 285. panta Direktīvā 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu (OV L 306, 15.11.2016., 11. lpp.).

⁹ Padomes 2014. gada 16. decembra Īstenošanas lēmums 2014/931/ES, ar kuru pagarina piemērošanas termiņu Īstenošanas lēmumam 2012/181/ES, ar ko Rumānijai atļauj ieviest īpašu pasākumu, atkāpjoties no 287. panta Direktīvā 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu (OV L 365, 19.12.2014., 145. lpp.).

¹⁰ Komisijas Paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei un Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai par rīcības plānu PVN jomā Ceļā uz vienotu ES PVN zonu — laiks pieņemt lēmumu, Briselē, 7.4.2016., COM(2016)148 *final*.

¹¹ Komisijas 2017. gada darba programma “Panākot tādu Eiropu, kas aizsargā, dod iespējas un aizstāv”, Strasbūra, 25.10.2016., COM(2016)710 *final*.

¹² COM(2008) 394, 2008. gada 25. jūnijs.

- **Subsidiaritāte (neekskluzīvas kompetences gadījumā)**

Vadoties pēc PVN direktīvas noteikuma, kurš ir šā priekšlikuma pamatā, subsidiaritātes principu nepiemēro.

- **Proporcionalitāte**

Šis lēmums attiecas uz atļauju, ko piešķir dalībvalstij pēc pašas dalībvalsts pieprasījuma, un tas neuzliek pienākumus.

Ievērojot atkāpes ierobežoto darbības jomu, īpašais pasākums ir proporcionāls mērķim, proti, vienkāršojumam, kas attiektos uz lielāku skaitu mazo nodokļa maksātāju un uz nodokļu iestādi.

- **Instrumenta izvēle**

Ierosinātais juridiskais instruments: Padomes Īstenošanas lēmums.

Citi līdzekļi nebūtu piemēroti, jo saskaņā ar PVN direktīvas 395. pantu atkāpe no kopējiem PVN noteikumiem ir pieļaujama vienīgi ar Padomes atļauju, ko tā ar vienprātīgu lēmumu pieņem pēc Komisijas priekšlikuma. Padomes Īstenošanas lēmums tādējādi ir vispiemērotākais instruments, jo to var adresēt atsevišķai dalībvalstij.

3. EX POST IZVĒRTĒJUMU, APSPRIEŠANĀS AR IEINTERESĒTAJĀM PERSONĀM UN IETEKMES NOVĒRTĒJUMU REZULTĀTI

- **Apspriešanās ar ieinteresētajām personām**

Šā priekšlikuma pamatā ir Igaunijas pieprasījums, un tas attiecas vienīgi uz šo dalībvalsti.

- **Ekspertu atzinumu pieprasīšana un izmantošana**

Neatkarīgu ekspertu atzinums nebija vajadzīgs.

- **Ietekmes novērtējums**

Padomes Īstenošanas lēmuma priekšlikuma mērķis ir palielināt pašlaik noteikto robežvērtību vienkāršošanas pasākumam, ar ko atceļ daudzas PVN saistības uzņēmumiem, kuru darbības gada apgrozījums nav lielāks par EUR 40 000. Tam būs potenciāli pozitīva ietekme uz administratīvā sloga samazināšanu virknei nodokļa maksātāju un, attiecīgi, arī nodokļu iestādei.

2015. gadā 15 119 personas bija identificētas PVN nolūkā, ar gada apgrozījumu robežās no EUR 16 001 līdz EUR 40 000 (kas ir 19,4 % no visām PVN nolūkā identificētajām personām), un tās papildinās to personu loku, kurām pienākas atbrīvojums no PVN saskaņā ar atkāpi. Igaunijas iestādes apgalvo, ka aptuveni 3000 nodokļu maksātāju, kas ietilpst šajā grupā (3,8 % no visiem nodokļu maksātājiem pašlaik), galvenokārt pārdod priekšmetus galapatērētājiem. Neraugoties uz to pasākumam galapatēriņa posmā nebūtu nozīmīgas ietekmes uz iekasēto PVN ieņēmumu kopējo summu. Aplēse liecina, ka gada valsts PVN ieņēmumi varētu samazināties par EUR 6,6 miljoniem, kas atbilst 0,39 % no visiem PVN ieņēmumiem.

Personām, kuru apliekamais apgrozījums nepārsniedz robežvērtību, nebūs jāreģistrējas identificēšanai PVN nolūkā, un tādējādi tām pasākuma rezultātā samazināsies administratīvais slogs, jo tām nebūs jāglabā PVN reģistri un jāiesniedz PVN deklarācijas. Samazināsies arī nodokļu iestāžu darba apjoms.

4. IETEKME UZ BUDŽETU

Priekšlikums neietekmē ES budžetu, jo Igaunija veiks kompensācijas aprēķinu saskaņā ar Padomes Regulas (EEK, EURATOM) 1553/89 6. pantu¹³.

5. CITI ELEMENTI

Priekšlikumā ir iekļauta turpināmības klauzula.

¹³ OV L 155, 7.6.1989., 9.–13. lpp.

Priekšlikums

PADOMES ĪSTENOŠANAS LĒMUMS,

ar ko Igaunijas Republikai atļauj piemērot īpašu pasākumu, atkāpjoties no 287. panta Direktīvā 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Padomes 2006. gada 28. novembra Direktīvu 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu¹⁴ un jo īpaši tās 395. pantu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

tā kā:

- (1) Ar vēstuli, kas Komisijā reģistrēta 2016. gada 18. maijā, Igaunija pieprasīja atļauju piemērot pasākumu, ar ko atkāpjas no Direktīvas 2006/112/EK 287. panta, ļaujot Igaunijai no 2018. gada 1. janvāra atbrīvot no PVN tos nodokļa maksātājus, kuru gada apgrozījums nav lielāks par EUR 40 000.
- (2) Komisija saskaņā ar Direktīvas 2006/112/EK 395. panta 2. punktu 2016. gada 14. oktobra vēstulē informēja pārējās dalībvalstis par Igaunijas pieprasījumu. Ar 2016. gada 5. oktobra vēstuli Komisija paziņoja Igaunijai, ka tās rīcībā ir visa vajadzīgā informācija, lai izvērtētu pieprasījumu.
- (3) Atbilstīgi Direktīvas 2006/112/EK 287. panta 8. punktam Igaunija var piešķirt atbrīvojumu no PVN nodokļa maksātājiem, kuru gada apgrozījums nepārsniedz EUR 16 000 ekvivalentu valsts valūtā pēc valūtas maiņas kursa, kas bija spēkā tās pievienošanās dienā.
- (4) Pieprasītā atkāpe ir saskaņā ar mērķiem Komisijas 2008. gada 25. jūnija paziņojumā "Vispirms domāt par mazākajiem" — Eiropas Mazās uzņēmējdarbības akts¹⁵.
- (5) Tā kā šīs atkāpes rezultātā mazajiem uzņēmumiem būs mazākas PVN saistības, būtu jāatļauj Igaunijai pasākumu piemērot uz ierobežotu laika posmu līdz 2020. gada 31. decembrim. Nodokļa maksātājiem aizvien vajadzētu būt iespējai izvēlēties parasto PVN režīmu.
- (6) Direktīvas 2006/112/EK 281.–294. panta noteikumi par īpašu režīmu mazajiem uzņēmumiem tiek pārskatīti, tāpēc pirms minētās dienas varētu stāties spēkā direktīva, ar ko groza minētos PVN direktīvas noteikumus.
- (7) Saskaņā ar Igaunijas sniegto informāciju robežvērtības palielināšanai galapatēriņa posmā būs tikai maznozīmīga ietekme uz iekasēto PVN ieņēmumu kopējo summu.

¹⁴ OV L 347, 11.12.2006., 1. lpp.

¹⁵ Komisijas paziņojums Padomei, Eiropas Parlamentam, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai "Vispirms domāt par mazākajiem" — Eiropas Mazās uzņēmējdarbības akts, Briselē, 25.6.2008., COM(2008)394 *final*.

(8) Atkāpe neietekmē Savienības pašu resursus, ko veido iekasētais pievienotās vērtības nodoklis,

IR PIENĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Atkāpjoties no Direktīvas 2006/112/EK 287. panta 8. punkta, Igaunijas Republikai tiek atļauts atbrīvot no PVN nodokļa maksātājus, kuru gada apgrozījums nav lielāks par EUR 40 000.

2. pants

Šis lēmums stājas spēkā tā paziņošanas dienā.

Šo lēmumu piemēro no 2018. gada 1. janvāra līdz 2020. gada 31. decembrim vai līdz dienai, kad stājas spēkā direktīva, ar ko groza Direktīvas 2006/112/EK 281.–294. panta noteikumus par īpašu režīmu mazajiem uzņēmumiem, atkarībā no tā, kurš termiņš ir agrāk.

3. pants

Šis lēmums ir adresēts Igaunijas Republikai.

Briselē,

*Padomes vārdā –
priekšsēdētājs*